

I denne Forbindelse skal det bemærkes, at man ikke ved Bedømmelsen af, hvorvidt det vil være muligt at skaffe passende Arbejde til det til enhver Tid i Anstalten henfaldende Antal Fanger, tør gaa ud fra det nuværende meget lave Fangeantal i Kristianshavns Strafanstalt. Man maa nødvendigvis tage Hensyn til, at der er stor Sandsynlighed for, at Fangeantallet vil stige i de kommende Aar. Det Antal Fanger, der bør kunne beskæftiges for privat Regning i den ny Anstalt, anslaaes næppe for højt, naar det sættes til ca. 150; thi det er ikke længere siden end i 1891—92, at der henfaldt 175 Fanger i Anstalten, og i 1884—85 var det højeste Fangeantal endog 193. Selv om man nu kan gaa ud fra, at den i de senere Aar stedfundne større Anvendelse end tidligere af Cellerstraffen noget vil modvirke Stigningen i Fangebefolkningen, er det dog lidet sandsynligt, at Fangeantallet skal vedblive at være saa lavt som i de senere Aar, i hvilke det har svinget omkring 100.

Det vil formentlig af det foranstaaende fremgaa, at Kravet om, at der ingen Forandring bør ske i Arbejdsvirksomhedens Ordning ved Anstaltens Flytning, er berettiget.

Ved en foretagen Underjøgelse har det imidlertid vist sig, at Strafanstalten, hvis den flyttes til Hillerød eller Roskilde, vil kunne bevare Forbindelsen med de fleste af sine Entreprenører, medens den, hvis den henflyttedes til en af de andre ovennævnte Byer, væsentligt vilde være henvist til at søge Fangerne i husselsatte ved Arbejder, der drives i de paagældende Købstæder. Hvorvidt Anstalten i sidstnævnte Tilfælde vilde kunne faa indført en tilfredsstillende Ordning paa dette Omraade, er det paa Forhaand umuligt at dømmе om. Det vilde være at give Afkald paa en tilfredsstillende, gennem mange Aars Erfaringer skabt og i enhver Henseende hensigtsmæssig og god Ordning paa et af de vigtigste af Straffuldbyrdsens Felter og samtidig at give sig det uviste fuldstændig i Bold, en Fremgangsmaade, der efter Ministeriets Skøn vilde være meget betænkelig. I de fra de forskellige Byer modtagne Oplysninger findes intet, der kan afkræfte disse Betæneligheder. Af Odense Byraad oplyses det, at en større Del af Fangerne vilde kunne iusselsættes ved Pap- og nogle muligvis ved Papirarbejde samt en mindre Del ved Arbejde for en Forretning i Gummivarer; men hvorvidt disse Arbejder ere skikede til Fængselsarbejder for Kvinder, derom habes ingen Erfaring undtagen for Papirarbejdet, der nu anvendes som Beskæftigelse for de Fanger, der have de daarligste Arbejdsøevner. De kunde i hvert

Fald kun benyttes i ringe Omfang, da Arbejdet i et Kvindefængsel, som for den overvejende Del er Cellerfængsel, hovedsagelig bør være kvindeligt Haandarbejde. Af Randers Byraad udtales det kun i Almindelighed, at Byens Størrelse og industrielle Foretagsomhed er stor nok til, at man uden Vanskelighed vil kunne iusselsætte Fangerne, og fra Aarhus foreligger der ingen Oplysninger; men det er for øvrigt sandsynligt, at den sidstnævnte By efter sin Størrelse næst efter Kjøbenhavn vilde være bedst i Stand til at afgive passende Arbejde til Fangerne. I denne Sammenhæng skal det bemærkes, at da alle Landets Kvindefanger samlede i en Strafanstalt i Kjøbenhavn i 1864, var denne Anstalts Henlæggelse til Hovedstaden væsentligst motiveret med, at det her vilde være lettest at skaffe passende Iusselsættelse for Fangerne.

Ogsaa af Hensyn til Arbejdsvirksomheden maa derfor Hillerød eller Roskilde udpeges som de hensigtsmæssigste Steder, og naar af disse atter Hillerød foretrakkes, er Grunden, hvad dette Forhold angaar, den, at det sandsynligvis her som Følge af Særnbane-stationens umiddelbare Nærhed vil være uundværdigt at opføre Bathus til Arbejdsmaterialer og færdigt Arbejde ved Anstalten, medens det er tvivlsomt, om dette kunde undgaaes, hvis Areallet ved Roskilde eller ved nogen af de andre Byer blev foretrukket.

Tilbage staar endelig Spørgsmaalet om, hvor stor en Udgift Anstaltens Opførelse vilde medføre, hvis den henlægdes til et af de ovenfor beskrevne Arealer.

Overslaget, der ved Fremføttelsen af det oftnævnte Lovforslag i sidste Rigsdags-samling beløb sig til 1,087,000 Kr., har i Overensstemmelse med en i den af Folketingets Finansudvalg afgivne, ovenfor omtalte Betænkning udtalt Opdring været gennemgaaet med Omsigtigheden af en Reduktion for Dje. Der har imidlertid ikke kunnet opnaas en Formindstelse i Udgiften ved at lægge Bægt paa en sparsommeligere Indretning af den paatænkte Anstalt; thi Ministeriet kan ikke være enig med Folketingets Finansudvalg i — hvad dette har udtalt i den nævnte Betænkning — at Ønsket om at opføre en Mønsteranstalt, „noget har foranlediget en Tilsideføttelse af rimelige økonomiske Hensyn.“ Man har — uagtet Kristianshavns Strafanstalts Salg vil dække den langt overvejende Del af Udgiften ved den ny Anstalts Opførelse, saaledes at Statskassens Tilskud kun bliver forholdsvis ringe — ikke tilføttet, at denne Anstalt skulde være nogen Mønsteranstalt, men kun, at den skulde tilfredsstillе de Krav, som uafviselig maa stil-